

Sarajevo, 28.06.2021. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
21.06.2021. - 25.06.2021.

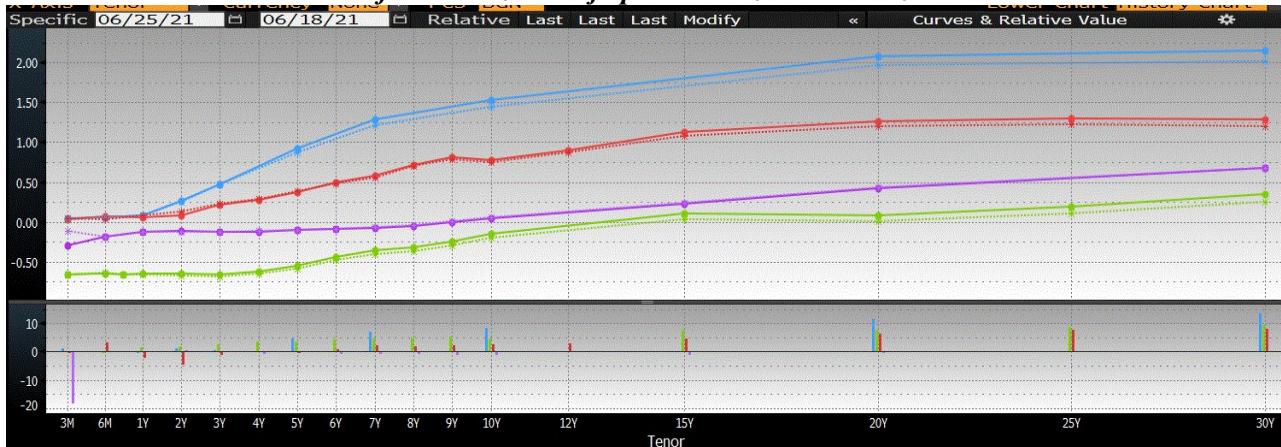
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona	SAD	Velika Britanija	Japan
	18.6.21 - 25.6.21	18.6.21 - 25.6.21	18.6.21 - 25.6.21	18.6.21 - 25.6.21
2 godine	-0,67 - -0,65 ↗	0,25 - 0,27 ↗	0,13 - 0,08 ↘	-0,12 - -0,11 ↗
5 godina	-0,59 - -0,55 ↗	0,87 - 0,92 ↗	0,38 - 0,38 →	-0,10 - -0,10 →
10 godina	-0,20 - -0,16 ↗	1,44 - 1,52 ↗	0,75 - 0,78 ↗	0,06 - 0,05 ↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	18.6.21	25.6.21
3 mjeseca	-0,647	- -0,651 ↘
6 mjeseci	-0,643	- -0,649 ↘
1 godina	-0,641	- -0,630 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za period od 3 mjeseca do 30 godina na dane 25.06.2021. godine (pune linije) i 18.06.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone povećani su tokom protekle sedmice. Prinosi njemačkih obveznica su zabilježili rast između 2 i 4,5 bazna poena, a prinosi italijanskih obveznica rast od 4 do 5 baznih poena. U posmatranom periodu objavljeno je nekoliko pozitivnih indikatora o poslovnom i potrošačkom raspoloženju. Pozitivni Ifo indikatori dolaze nakon što je Deutsche Bundesbank ranije objavila da očekuje snažan rast ekonomskog outputa, kao i da bi oslabljena ponuda sa kojom se suočava prerađivački sektor zemlje vjerovatno trebalo da ima ograničen uticaj. Takođe, Deutsche Bundesbank je povećala očekivanja ekonomskog rasta zemlje za tekuću godinu na 3,7%. Istovremeno, Centralna banka Francuske očekuje da će se ekonomija Francuske do početka naredne godine vratiti na nivoe zabilježene prije krize. Takođe, pozitivni ekonomski podaci koji su objavljeni za tržište SAD su uticali na rast prinosa američkih obveznica, a što se odrazilo i na prinose obveznica eurozone.

Član IV ECB Centeno je izjavio da je skoriji rast inflacije u eurozoni i SAD privremen, te je malo vjerovatno da će imati trajne efekte. Centeno je dodao da ovo znači da bi ECB trebalo da bude u

mogućnosti da održi trenutni program otkupa aktive do marta 2022. godine, a mjere podrške likvidnosti barem do juna iste godine. Sve analize u eurozoni, SAD i ostalim jurisdikcijama ukazuju na to da su trenutne pojave koje su povezane sa inflacijom privremene prirode. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da pandemija i dalje ima uticaj na eurozonu, ali bi se rast mogao ponovo pokrenuti brže nego što se očekuje s obzirom na to da su potrošači počeli više da troše. Ipak, na samitu EU lidera Lagarde je ponovila da je potrebna kontinuirana podrška kako bi se izbjeglo da pandemija ostavi veće ožiljke na ekonomiju. Predstavnici ECB Schnabel i de Cos su iskoristili javne događaje krajem prošle sedmice da ukažu na to da čak i ako ekonomija do početka naredne godine uspije da povrati izgubljeno tokom krize nastale zbog pandemije, ni u tom slučaju trend rasta neće biti vraćen na put od prije krize najmanje do 2023. godine. Slične izjave o potrebi da stimulativna monetarna politika ECB i dalje ostane na snazi dao je i član UV Kazimir. Reuters je prenio izjavu neimenovanog izvora da su kreatori monetarne politike ECB još uvijek prilično daleko vezano za postizanje nove inflatorne strategije, ali da se nadaju da će dogovor biti postignut prije nego što se bude raspravljalo o budućnosti programa borbe protiv pandemije u septembru. ECB je saopštila da će nadzirati sistemski bitne investicione kompanije, odnosno one koje osiguravaju ili trguju finansijskim instrumentima u vrijednosti preko 30 milijardi EUR. Takve kompanije će prema novom zakonodavstvu morati da apliciraju za bankarske licence.

Njemačka i Francuska su pozvali na novu EU strategiju sa ciljem bliže saradnje sa Rusijom. Ipak, krajem proteklih sedmica na samitu lidera EU odbijen je prijedlog da se održe formalni razgovori sa predsjednikom Rusije Putinom.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JUN	58,8	59,2
2.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	MAJ	8,5%	8,4% 9,2%
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JUN	-3,1	-3,3 -5,1
4.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	JUN	100,7	101,8 99,2
5.	Ifo indeks povjerenja investitora za 6 mjeseci – Njemačka	JUN	103,6	104,0 102,9
6.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	JUL	-4,0	-0,3 -6,9
7.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska	JUN	110	113 108
8.	Indeks poslovnog povjerenja – Italija	JUN	-	112,8 107,3
9.	GDP – Holandija (final.) kvartalno	I kvartal	-0,5%	-0,8% 0,0%
10.	GDP – Španija (final.) kvartalno	I kvartal	-0,5%	-0,4% 0,0%
11.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	APR	-	105,1% 37,9%
12.	Potrošnja stanovništva – Holandija (G/G)	APR	-	9,4% -0,4%
13.	Stopa nezaposlenosti – Irska	MAJ	-	7,8% 7,9%
14.	Stopa nezaposlenosti – Finska	MAJ	-	9,6% 9,0%

SAD

Predsjednik Biden je osigurao dogovor za infrastrukturni paket vrijedan oko 1 bilion USD, kako bi se u narednih osam godina potrošile milijarde dolara na izgradnju puteva, mostova i brzih internetskih mreža. Sporazumu sa dvostranačkom grupom senatora još uvijek nedostaje saglasnost za plan potrošnje u infrastrukturu u iznosu od 2,3 biliona USD, koji je Biden najavio u martu i ne odnosi se na potrošnju za socijalnu sigurnost u iznosu od 1,8 biliona USD, koje je Biden predložio u aprilu. Predsjednik Feda iz Filadelfije Harker je izjavio da je američka ekonomija u cjelini u dobrom stanju i da se brzo oporavila od prošlogodišnjeg pada, ali je potrebno učiniti mnogo poboljšanja na tržištu rada. Harker je dodao da se rast američke ekonomije „snažno povratio“ i da su neke stavke, uključujući potrošnju, stanovanje i proizvodnju sada „izuzetno zdrave“.

Predsjednik Feda Powell je svjedočio pred Kongresom, te je tom prilikom ponovio ranije iznijete stavove vezane za inflaciju i istakao da je skoriji rast cijena veći nego što se očekivalo, ali se očekuje da će taj efekat vjerovatno izblijediti. Takođe, Powell je signalizirao strpljiv pristup u eventualnom ublažavanju ekspanzivne monetarne politike koja se trenutno implementira. U tom kontekstu Powell je istakao da se kamatne stope neće povećavati preventivno zbog toga što se smatra da je zaposlenost prevelika ili zbog toga što postoji bojazan inflatornog rasta, te je dodao da će se čekati aktuelni dokazi o inflaciji ili drugim neravnotežama.

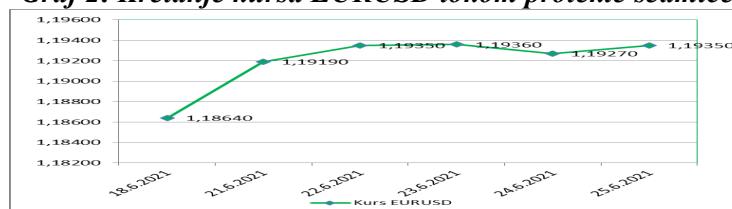
Predsjednik Feda iz Bostoni Eric Rosengren je krajem sedmice izjavio da je u igri rast kamatne stope u 2022. godini, za šta je potrebna održiva stopa inflacije od 2% ili više i puna zaposlenost. Rosengren je naveo da se nuda da je to moguće do kraja sljedeće godine, ali da zavisi od toga koliko će ekonomija napredovati. Predsjednik Feda iz Minepolisa Kashkari je izjavio da očekuje da nedavne visoke vrijednosti stope inflacije neće potrajati kada se radnici vrati na radna mjesta.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Tekući bilans (u milijardama)	I kvartal	-206,2	195,7
2.	MBA zahtjevi za hipotekarne kredite	18. jun	-	2,1% 4,2%
3.	Indeks prerađ. sektora Feda iz Ričmonda	JUN	18	22 18
4.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	JUN	61,5	62,6 62,1
5.	PMI indeks uslužnog sektora P	JUN	70,0	64,8 70,4
6.	Kompozitni PMI indeks P	JUN	-	63,9 68,7
7.	Prodaja novih kuća (M/M)	MAJ	0,2%	-5,9% -7,8%
8.	GDP (3. preliminarni podatak) G/G	I kvartal	6,4%	6,4% 4,3%
9.	Lična potrošnja (3. preliminarni podatak)	I kvartal	11,4%	11,4% 2,3%
10.	Veleprodajne zalihe (M/M) P	MAJ	0,8%	1,1% 1,0%
11.	Porudžbine trajnih dobara P	MAJ	2,8%	2,3% -0,8%
12.	Inicijalni zahtjevi nezapos. za pomoć	19. jun	380.000	411.000 418.000
13.	Kontinuirani zahtjevi nezapos. za pomoć	12. jun	3.460.000	3.390.000 3.518.000
14.	Lična primanja	MAJ	-2,5%	-2,0% -13,1
15.	Lična potrošnja	MAJ	0,4%	0,0% 0,9%
16.	PCE deflator (G/G)	MAJ	3,9%	3,9% 3,6%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1864 na nivo od 1,1935.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

BoE je na održanoj sjednici u četvrtak zadržala nepromijenjenu monetarnu politiku, te referentna kamatna stopa i dalje iznosi 0,10%, a ciljni nivo mjesecnih kupovina do kraja ove godine je, takođe, nepromijenjen (895 milijardi GBP). BoE je upozorila na „prerano pooštavanje“, te je odbacila špekulacije da rast inflacije u Velikoj Britaniji znači da se ova institucija priprema za povećanje kamatnih stopa, pri čemu se navodi da je ekonomiji još uvijek potrebna podrška kako bi se oporavila od pandemije. BoE je navela da mjere inflatornih očekivanja finansijskih tržišta ukazuju na to da se očekuje da snažna inflacija u kratkom roku bude prolazna (sada se očekuje da bi mogla premašiti 3%), ali da bi se u srednjem roku mogao očekivati povratak stope inflacije na nivo oko 2%. Zvaničnici BoE su povećali i prognoze rasta GDP-a za II kvartal na 5,5%, što je za oko 1,3% više u poređenju sa prognozama iz maja. Fokus tržišta se sada prebacio na sjednicu u augustu kada se očekuje objavljanje revidiranih prognoza za stopu inflacije.

Proizvođači u Velikoj Britaniji su zabilježili rekordan rast proizvodnje, ali takođe očekuju da cijene njihovih proizvoda rastu najbržim tempom u skoro posljednjih 40 godina, pokazalo je istraživanje koje je dalo dodatne signale za rast inflatornih pritisaka. Konfederacija industrije Velike Britanije (CBI) je objavila da je mjesecni indeks za output industrije tokom posljednja tri mjeseca zabilježio najveći nivo od kada se ovi podaci prikupljaju, a to je od 1975. godine. Indeks je povećan za 37 poena, a njegov rast je rezultat uklanjanja restrikcija koje su uvedene sa ciljem suzbijanja pandemije. GfK je sproveo mjesecnu anketu o istraživanju tržišta gdje je prikazano da se povjerenje potrošača u Velikoj Britaniji zadržalo na

najvišem nivou ovog mjeseca od početka pandemije, iako su prema ekonomskim očekivanjima domaćinstva bila manje raspoložena vezano za ekonomske izglede. Novi ministar zdravlja Javid je izjavio da želi da se Velika Britanija vrati normalnom životu „što je brže moguće“ i u tom smislu daće snažan glas za kraj svih ograničenja Covid19 sljedećeg mjeseca.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (M/M)	JUN	-	0,8%
2.	Pozajmice javnog sektora (u milijardama GBP)	MAJ	24,3	23,6
3.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	JUN	64,0	64,2
4.	PMI indeks uslužnog sektora P	JUN	62,8	61,7
5.	Kompozitni PMI indeks P	JUN	62,5	61,7
6.	GfK indeks povjerenja potrošača	JUN	-7	-9

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, te je kurs EURGBP zabilježio rast sa nivoa od 0,85908 na nivo od 0,85981, dok je GBP aprecirala u odnosu na USD te je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3810 na nivo od 1,3879.

JAPAN

Početkom sedmice berzanski indeks Topix je smanjen za 2,42%, te su se pojavile špekulacije da bi BoJ možda mogla početi sa kupovinom ETF-ova, ukoliko se teorija o intervenciji BoJ pokaže tačnom.

Članovi odbora BoJ su prema zapisniku sa aprilske sjednice izrazili nadu da će stimulativne mjere koje su uvele države ubrzati ekonomski oporavak Japana, gdje bi rast domaće potrošnje mogao da predstavlja „vjetar u leđa“ kako se bude trošila akumulirana štednja. Članovi su predviđjeli da, iako je izvoz već imao koristi od solidne globalne potražnje, potrošnja će se oporaviti ako vakcinisana domaćinstva počnu trošiti „prisilnu štednju“ akumuliranu tokom smanjenog kretanja i zadržavanja kod kuće kako bi se spriječilo širenje virusa Covid19. Optimistična procjena pojačava tržišna očekivanja da će BoJ u trećoj najvećoj svjetskoj ekonomiji za sada zadržati postavke monetarne politike nepromijenjenim, u nadi da će ultrastimulativna politika i programi olakšica za pandemiju podržati umjereni ekonomski oporavak.

Guverner BoJ Kuroda je naglasio prednosti podrške privatnih zalaganja u borbi protiv klimatskih promjena, nudeći oprezan optimistički pogled na očekivanja u vezi s trećom najvećom svjetskom ekonomijom. On je dodao da iz perspektive BoJ, oni vjeruju da će dugoročno pomoći u stabilizaciji ekonomije, pomažući privatnom sektoru sa mjerama protiv klimatskih promjena.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	JUN	-	51,5
2.	PMI indeks uslužnog sektora P	JUN	-	47,2
3.	Kompozitni PMI indeks P	JUN	-	47,8
4.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	MAJ	-	141,9%
5.	Vodeći indeks F	APR	-	103,8
6.	Koincidirajući indeks F	APR	-	95,3
7.	Indeks proizvođ. cijena uslužnog sek. (G/G)	MAJ	1,5%	1,5%
8.	Prodaja u supermarketima (G/G)	MAJ	-	2,9%
9.	Stopa inflacije - Tokio (G/G)	JUN	-0,3%	0,0%

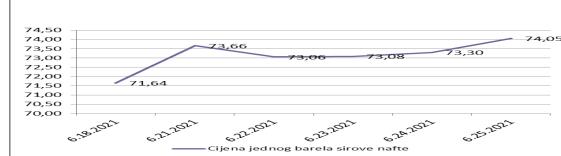
JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 130,74 na nivo od 132,25. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa 110,21 na nivo od 110,75.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 71,64 USD (60,38 EUR). Na početku sedmice nafta je zabilježila najveći prošlosedmični rast od oko 2,8%, kada je probijen nivo od 73 USD po barelu pod uticajem signala koji ukazuju na rast ovog tržišta. Na nastavak pozitivnih očekivanja uticale su vijesti koje se tiču sastanka OPEC+ članica koji se održava ove sedmice. Objavljena je informacija da Rusija razmatra prijedlog ove grupe za povećanje obima ponude nafte, jer se uočava da na tržištu postoji manjak ponude. Moskva očekuje da će trenutni deficit u proizvodnji nafte potrajati u srednjem roku. Blagu korekciju cijene naniže nafte je zabilježila uutorak, ali se nije smanjivala ispod 73 USD po barelu. Dva izvora bliska OPEC+ su navela da ova grupa diskutuje o ublažavanju restrikcija u ponudi nafte od augusta s obzirom na to da cijene bilježe rast i tražnja se oporavlja. Već narednog dana cijena ovog energenta je ponovo zabilježila blagi rast, koji je nastavljen do petka. Sredinom sedmice objavljen je industrijski izvještaj o padu američkih zaliha nafte, koji je ojačao stav o pooštovanju tržišta kako su putovanja prema Evropi i Sjevernoj Americi povećana. Na nastavak rasta cijene uticaj su imali i objavljeni podaci koji ukazuju na rast ekonomske aktivnosti u Njemačkoj, a što je uticalo na povećanje povjerenja o pitanju oporavka potražnje za ovim energentom. Na kraju sedmice cijena nafte je probila nivo od 74 USD po barelu. Investitori očekuju da bi OPEC+ na predstojećem sastanku mogao biti oprezan vezano za pitanje veće proizvodnje nafte od augusta.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 74,05 USD (62,04 EUR), što predstavlja najveći nivo od oktobra 2018. godine. Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je već petu sedmicu bilježila rast, te je povećana za 3,36%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne unce zlata je iznosila 1.764,16 USD (1.486,99 EUR).

Cijena zlata je početkom sedmice zabilježila najveći ovosedmični rast, nakon što je u prethodnoj sedmici zabilježila najveći sedmični pad zabilježen u posljednjih 15 mjeseci. Deprecijacija USD je uticala na rast cijene zlata. Takođe, zalihe zlata kod ETF-ova su povećane na najveći nivo u posljednja tri mjeseca, pokazali su podaci objavljeni za sedmicu ranije. Narednih dana cijena ovog plemenitog metala je bilježila volatilna kretanja, iako sa manjom amplitudom. Investitori su bili oprezni o pitanju zlata jer su bili u isčekivanju svjedočenja predsjednika Feda pred Kongresom. Nakon umirujućih riječi predsjednika Powella, koji je izjavio da inflacija neće biti jedina stavka odluke o kamatnim stopama i da Fed neće žuriti sa povećanjem kamatnih stopa, cijena zlata je povećana. Analitičari Morgan Stanley smatraju da će odluka Feda da ublaži procese otkupa obveznica, kao i povećanje kamatnih stopa, vjerovatno uticati na pad cijene zlata u narednom periodu od 6 do 12 mjeseci. Prošle sedmice je objavljena vijest da je Centralna banka Tajlanda povećala rezerve zlata za skoro 60% u proteklih nekoliko mjeseci, jer prema riječima guvernera Suthiwartnarueputa zlato zadovoljava mnoge kriterije za diverzifikaciju portfolija, posebno ako se u obzir uzmu trenutna, neizvjesna vremena.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne unce zlata je iznosila 1.781,44 USD (1.492,62 EUR). Na sedmičnom nivou, nakon što je u protekle 3 sedmice bilježila pad, cijena zlata je povećana za 0,98%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

